

όπου η ιδέα της πέρδικας τή κάλλι δέ μου φέρεται λαϊκιά. Τό σωστό σύμφων με τό περιουσιότησω πρέπει νά είναι τής πέρδικας τή σιγήνια. Στο Τραγ. 10 ε στίχος:

μπροστά νά πάει σιάζεται, πίσω νάρθη φοβάται, είναι αναντιπαρα χαλασμένος. Ο Αντώνης σκουζεται νά λους νά πάει μπροστά ώς στή βρύση όπου βλέπει τόσου Τουρκους, μά δέν υπάρχει λόγος και νά φοβηθεί νά γυρίσει πίσω. Υπάρχει όμως λόγος νά μή θέλει από φιλοτιμιό νά φανεί δειλός και νά ματαγωρίσει άπραγτος δίχως νερό. Γ' αληθινό νόημα τό δίνει κάπως ή παραλλαγή (κατ. 244)

μπροστά τή πάη σιάζεται, πίσω νάρθη δέ θέλει. Η τωστή όμως γραφή είναι, νομίζω, ότι μάς έσωσε ένα άλλο τραγούδι από τή Συλλογή του Ηζτσου, πού, αν θυμάμαι καλά, πηγαινεί έτσι

πίσω νά σέρει νερέλιται, μπροστά νά πάη φοβάται, πού, άς τό σημειώσω, είναι κατά τήν ούσία ή Ομηρικός στίχος (Ίλιάδ. Η, 93)

ήθεσθεν μόν άνήρασθαι, δείσαν δ' υποδέχθαι στίχος ποιητικώτατος τόσο στον Όμηρο, όσο και στο δημοτικό μας τραγούδι.

Λυσιπρότερο όμως είναι πού μερικά λάθη είναι του ίδιου του κ. Βέης, καθώς τή Ν ρούγα (Τρ. 27) αντίς τή ρούγα, και νύχτα κι' ημέρα (Τρ. 15) αντίς νύχτα και μέρα, και ξεπληρώνω (Τρ. 14) αντίς ξεπλερώνω, κι' αρκετά άλλα τέτια, άτέλιαστα σ' επιστημονικό βιβλίο (4). Μερικών του λαθιών άφορμή είναι τούτο, πού ο κ. Βέης δέν παρατήρησε ίσως πώς ή γλώσσα μας παραδέχεται κι' άγαπή μάλιστα τή συνζήση. Έτσι για νά μήν παρατραβή τήχη ε στίχος, μάς γράφει δυό γαπητικούς (Τρ. 24) αντίς δυό άμαπητικούς, και στήν καλύβα μου καιμένος (Τρ. 19) αντίς στήν καλύβα μου ο καιμένος. Ανάλογη άφορμή έχει και τό λάθος κρασί του πά' δέν πίνει (Τρ. 26) αντίς κρασί του πάω δέν πίνει.

Μά τώρα παρατήρηση ώς πρός τ' ορθογραφικό μέρος και τελιώνω. Ο κ. Βέης αντίς πέντε κτλ. γράφει πέτε κτλ., δέ βλέπω όμως τό λόγο, άφού τήν έλληνική προφορά δέν τή δίνει καν έρθά τό λατινικό d, παρά τό ν d (όπως ο ίδιος γράφει άλλού, δηλ. φαίνονται, Τρ. 13). Έπειτα ότα γράφει d αντίς π. έπρεπε νά γράφει και h αντίς μπ και π αντίς γκ. Τό σωστό ώς τόσο είναι πέντε, άφού τό π σ' έμας δέν προσέζεται ποτίς άλλιώς παρά πάντα ώς ν d.

Είπα πώς με τήν πριν παρατήρηση θά τελιωνα, μά έχω ακόμα κάτι νά πω. Ως πρός τή ιστορικά θά κάνει καλά ο κ. Βέης νά μήν πιστέψει άξέταστα τήν παράδοση. Ο Κολοκοτρώνης άξαφνα δέν εΐταν όπως μάς τόν παρασταίνει ο πατριωτικός μας ζήλος. Δέν είχαν όλοι άδικο—και Τουρκοι και Πατριάρχης κι' όλος ο Μωριάς—όταν άποφασίσανε νά ξελαθρέψουν τή συμμορία του. Ο Κολοκοτρώνης εΐταν υπερβολικά άξιος, κι' έξυπνος άνθρωπος, μά χαρακτήρας όχι τόσο καλός και πριν και κατά τήν επανάσταση και κατόπι. Τό άμαρτίες Κολοκοτρωνείκες είναι πού πιθανό πώς σημαίνει όχι τήν καταδρομή των Κολοκοτρωνίων, παρά τή μαρτύρια πού υποφέραν οι δικοί μας από τή χείρα τους. Δέ βγάζουμε τίποτα με τό νά κακοπαρασταίνουμε τήν ιστορία.

Α. Α.

4) Πολύ άσχημα είναι τή δελτοκανακάριες και μοσχαναθρεμένη. (κατ. 246).

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. Δ. ΖΗΛΟΥ

2

Νάταν οι κάμποι θάλασσας και τή βουνά καρδιά νά πνίγονταν ή κουναριά πού φέρουν τή φερμάνια, φερμάνια από τήν πόλη κι από τό βασιλιά. Νά σηκωθείς νά πάγεις, μωρέ Βαλή πατά, στον Έπασρο νά πάγεις, πίσω νά μήν άρθείς. —Γυναίκες τουρναδιώτισσες, έσες κι' αν μάνα πούν όλες κοντά νάρθουσ. Πάνάσμα τή Γιάννινα πήχουν στενά σουκίκια και παραθύρια με γυαλιά πού ρίχνουν τή φαρμάκια. Άρβανίτες και Βουργάροι πάει Άλή πατάς κανάρι, σουλο τή ντουνιά καμάρι και σέ μένα ένα λιοντάρι. Πέρχ σ' εκείνο τή βουνό πού άναψε και καίει κάποιος άγάπην έχασε και καθεται και κλαίει.

3

—Χαζίζεις τή στολίζεσαι, χαζίζεις δέν αλλάζεις; —Και τί καλό έχω γώ ή πεική νά στολίζω, νάλλάζω; Ένα παιδί μου χάρις ή θιές κι' άπό τήν ντιλμπιντέρη κουνούτισσα με τήν Τουρκιά και με τούς γιουρμπασάδες κ' ή μάνα του από κοντά κλαιγούντες και μαδιούντας: —Γόρνα παιδί μ' στο δάσκαλο τή γράμματα νά μάθει. —Δέ θέλω έγώ στο δάσκαλο τή γράμματα νά μάθω, θά μάθω μάνα μ' τή βιολή, θά μάθω τή μουζούκι νά περπατώ στις έμορφες, άρτάρ τις φραγκοπούλες, νά με κερνούν γλυκό κρασί με μαστραπά γυαλένιο.

4

Παιδί μ' αν πές στον Έλυμπο, αν πές και στήν Άθήνα, νά χαριετάρ τήν κλεφτοურιά κι' άφτόν τόν Κατσαντώνη. Πές τον νά κάσει φρόνιμα, νά κάσει ταπεινωμένα, δέν είναι περσιός; κάμρος νά κάσει ό,τι θέλεις. Φέτο τή πής Άμούς άγάς, τή πής αν οι Άρβανίτες.

5

ΚΑΠΕΤΑΝΑΤΙΚΟ

Ένα πουλάκι έξεβγαίνει πού μέσα πού τ' Άνάπλι, χαμπέρια πάει στους Έλληνες και στα καπετανάτα. Και κλέφτες τή καρτέρησαν στη μέση από τού δρόμου: —Καλήμερα, μάθρα παιδιά.—Καλώς το τή πουλάκι. Πουλάκι μ' πούθεν έρχεσαι και πούθεν καταβαίνεις; —Χαμπέρια πάω στους Έλληνες και τή καπετανάτα, Μπραϊμ πασάς μες έρχεται μεζήντα δυό χιλιάδες, φέρνει καΐκια τή φλουρί, καΐκια τή γαλέτα.

6

Σηκούμεσι πολύ πρωί, μάθρος από τόν ύπνο κι' ακούω τή πέφα πώς βροντούν και οι όξίς πώς βάζουν και τή λημέρια των κλεφτών κλαίουν κι' αναστενάζουν. Ο καπετάνιος φώναζαν, ο καπετάνιος λέγει: —Παιδιά μου, σές περικαλώ, πολύ οτζιάν σές έχω παιδιά μου, μή μάφήκετε στον έρημον τόν τόπο' έδω είναι τάρκούδια και με τρών και λύκοι με ξεσκίζουν. Μην πάρτε με και τέρτε με σέ μιάν κρύα βρυσίτσα νάχω τή δέντρα συνοδιά και τή πουλιά κουβέντα και φιλιάτε τή κιβούρι μου, ισάμι τόνομα και στή δεξιά μου τή μεριά νάφήστε παραθύρι νά μπαϊνοβγαίνουν τή πουλιά, νά φέρουν τή χαμπέρια. Πότε θάρθει ή άνοιξη, νάρθει τή καλοκαίρι, νάνοίξει ή γάθρος κ' ή όξιά, νά ξεκίσουν τή λημέρια, νά βγούν οι κλέφτες στα βουνά και τή καπετανάτα για νά σουρίσω κλέφτικα...

7

Και παίρω έναν άνήφορο κ' έναν άνηφορική νά βρω κλαράκι φουτωτό, στή ρίζα του να κάτσω, νά κάτσω νά στίφλογηθώ τής φυλακής τή πάθια: Η φυλακή έχει σίθερα και σιδερένες μπράγκες, έχει και χωροφυλακή πόν' τή κλειδιά στα χέρια πού δέ μάφινουν για νά βγώ έξω στο πηγαδάκι, νά βρέξω τή γλωσσίτσα μου πού είμαι διψασμένος, νά πλένω τή πουκάμισο πού είμαι λερωμένος,

μέ τρώει ή φύρα απ' τή καρδί κ' ή λέρα απ' τή κορμί μου. Βασιλοπούλα τήκουσε απή ψηλή σαρά. Χαρά σίφτον πού νταγκντάει, χαρά πώς υποφέρει, θά τού χαρίσει έννιά χωριά και δεκαπέντε κάστρα

8

Μάνα μου, βρισκω μιά φορμή και μιά άδική μεγάλη, με ρίξαν μες τή φυλακή και κάτω τριάντα χρόνια και παραπέσαν τή κλειδιά και κάτω τριάντα χρόνια. Δεκατρείς πήγες τή μαλλιά, δυό πιθαμές τή γένια. Κι' άπλώω τή χασάκι μου στον άργυρό τόν κόρφο και βρισκω ένα λερτοκάρω και πάνω και τή σπέρω και πάνω και τή έσπειρα στής φυλακής τήν πόρτα και φούτρωσε λερτοκαρία κι' άπόλυκε κλωνάρια, κλωνάρια χρυσοκλωνάρια, χρυσά, μαλαματένια. Κι' άνέφρα στή λερτοκαρία κι' άρχίνησα νά κλαίω. Κι' άρχίνησα νά τραγουδώ τής φυλακής τή πάθια.

Βασιλοπούλα τήκουσε από ψηλή σαρά: —χαρά σίφτον πού τραγουδάει στής φυλακής τήν πόρτα, θά τού χαρίσω έννιά χωριά και δεκαπέντε κάστρα.

9

Η ΒΑΛΧΟΠΟΥΛΑ Η ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ

Άρβίνο γιατί στις έμορφες και γιατί στις μαυρομάτες: κέγώ πάνω στα Γιάννινα στα μελίκα σαράια, —Κολλά τή έτη μπέη μου.—Καλό στή βλάχα πούρθεν. Έσύ είσαι ή βλάχα ή έμορφη στον κόσμο ξεκουσμένη. Βάνεις τόν ήλιο πρότωπο και τή φαγγάρι στήθια και τόν καθάριο άθγιανόν τόν έχως δαχτυλίδι. Βλάχα μ' τί άργησε νάρθει, νάρθει: νά προσκυνήσεις; —Άλήθεια μπέη μ' άργησε νάρθω νά προσκυνήσω' πάνάθεμα τήν τέχνη μας πούχουμε μες οι κλέφτες, με φόβον τρώμε τή ψωμί, με φόβον περπατούμε, με φόβο λημεριάζουμε... Τόν Άχιλλάκη φώναζε, τόν Άχιλλάκη λέγει: —Παιδάκι μ' στρώσε στρώματα, πέντε μαξιλαράκια για νά πλαγιάσει ή βλάχα μας μαζί με τόν άφέντη. —Τί λές, τί λές, βρωμόσκυλο, σκυλι παραδωμένο; Έγώ είμαι ή βλάχα ή έμορφη στον κόσμο ξεκουσμένη.

10

Κάμει ο Ζίντρος τή χαρά, χαρά στον άνιψό του, εκάλεσε έννιά χωριά και δεκαπέντε κάστρα, τή Λάπα δέν εκάλεσε, τή Λάπα δέν τόν ειπε. Κι' ο Λάπας τή συλλόγισσε και με τή νού του λέγει: —Νά πάει λαγόν άντρέπεται, περδία εΐταν λίγη, νά πάει άλάφι ζωντανό, άλάφι στολισμένο. Κανένας δέν τή λόγιασε, κανένας δέν τόν ειδα ο Ζίντρος τόν ελόγιασε από τή παραθύρι: —Πού πές, βρέ Λάπα κρατά; Πίσω βρέ νά γυρίσεις!

ΚΡΑΣΙΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

Άπ' τή άυπέλια του κ. Κ. Α. Σταβινόπουλου.

Φυσικά και άνόθευτα

Πουλιούνται όδός Ζήνωνος 4 Β.

Μαύρο του τραπέζιού του 1903 ή 6αχ 2επ.	60
Κόκκινο " " " " " "	60
Άσπρο " " " " " "	70
" " " " " " 1898 " " "	1,20
Μοσχατό γλυκό " 1903 " " "	80

Πουλεί και καλύτερα κρασιά σέ μπουτίλιες. Στέλνονται στο έξωτερικό σέ βαρελάκια 25, 50 και 100 δεκάδων σ' όποιον προκαταβάλει τήν αξία του κρασιού. Τά ναύλα και τή βαρελάκια είναι σέ βάρος του άγροστού.

Στό έξωτερικό μπορεί νά στείλη και ρετινίζτο τής Άττικής με 60 λεπτά τήν 6αχ.

Ίδιαίτερο ουσιαστικό. Ο κ. Κ. Σταβινόπουλος δίνει άνα χρόνια τή κρασί πού χρειάζεται ο Εύαγγελισμός, τή μεγαλύτερη και καλύτερη νοσοκομείο τής Ανατολής.